ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିକାଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ

ବନାମ

ଆଇ. ବି. ମିଶ୍ରା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

18, ଜାନୁଆରୀ, 1995

[ଏସ୍. ସି. ଅଗ୍ରୱାଲ ଏବଂ ଜି. ଏନ୍. ରାୟ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ସେବା ଆଇନ- ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିକାଶ ନିଗମ ନିୟମ, 1981-ନିୟମ 19-ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ନିଗମରେ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ପଦବୀ -ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ନିଯୁକ୍ତି-ଚୟନ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା-ପଦବୀ ପଦୋନ୍ନତି ଦ୍ୱାରା ପୂରଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ପରିଚାଳକ ଗ୍ରେଡ୍ II ପଦବୀରେ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିକାଶ ନିଗମରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ନିଗମରେ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ପଦବୀରେ ପରିଚାଳକ ପାହ୍ୟା IA ପଦବୀରେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1, ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିକାଶ ନିଗମ ନିୟମ, 1981 ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ପଦବୀରେ ଚୟନକୁ ସ୍ଥଗିତ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ପଦବୀକୁ, ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ସରକାରଙ୍କ ରାଜ୍ୟ ସେବାରେ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ପୂରଣ କରାଯାଉଥିଲା ।

ଆବେଦନକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରି, ରାୟରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଅନୁଯାୟୀ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ପଦବୀରେ ଚୟନ କରିବାକୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ନିୟମ 19କୁ ଏପରି ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଢ଼ିବା ଉଚିତ ଯେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀଗୁଡ଼ିକ ବରିଷ୍ଠତା ତଥା ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ନିଗମର ଯୋଗ୍ୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦ୍ୱାରା ପୂରଣ କରାଯିବ ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେତେବେଳେ ଏହି ପଦବୀକୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ କୌଣସି ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଉପଲବ୍ଧ ହେବେ ନାହିଁ, ସେତେବେଳେ ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଆଧାରରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯିବ, ଯେଉଁଥିରେ ବିଫଳ ହେଲେ ସିଧାସଳଖ ଚୟନ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତି କରାଯାଇପାରିବ । ଏହି ରାୟ ବିରୋଧରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ସମୀକ୍ଷା

ଆବେଦନ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା I ତେଣୁ ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ I ଆବେଦନକାରୀମାନେ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଶାସନିକ କ୍ଷମତା ଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରର ପ୍ରଶାସନିକ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଦାୟିତ୍ୱବାନ ପଦବୀରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗର ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଏହି ପଦବୀ ପୂରଣ କରାଯାଇଛି I

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ଯେ :ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିକାଶ ନିଗମରେ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ନିଯୁକ୍ତି ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିକାଶ ନିଗମ ନିୟମ 1981 ର ନିୟମ 19 ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ I ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି କେବଳ ଦୁଇଟି ପଦ୍ଧତିରେ ସୀମିତ, ଯଥା ଚୟନ କିମ୍ବା ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା I ଆଇନର ନିୟମ 19 ରେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ଯାହା ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀ ପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତିର ଏକ ମାଧ୍ୟମ ଭାବରେ ପଦୋନ୍ନତିକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରେ I ନିଗମର ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ପଦବୀ ଏକ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀ ହୋଇଥିବାରୁ, ନିଗମରେ ପଦୋନ୍ନତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ପଦବୀ ପୂରଣ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ନଥିଲା I 1981 ମସିହାରୁ ଚୟନ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ପଦବୀରେ ସମସ୍ତ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଆଧାରରେ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ପଦୋନ୍ନତି ଦ୍ୱାରା ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତିର ଅନୁମତି ପଦ୍ଧତି ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ନିୟମ 19 କୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବ ନାହିଁ I I

ଗୁଜରାଟ ହାଉସିଂ ବୋର୍ଡ ଇଞ୍ଜିନିୟର୍ସ ଆସୋସିଏସନ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଗୁଜରାଟ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ , ଜେ. ଟି. (1993) 6 ଏସ୍. ସି. 469, ମାମଲା ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ I

ବୈଜ୍ଞାନିକ ଏବଂ ଔଦ୍ୟୋଗିକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ କେ. ଜି. ଏସ୍. ଭଟ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ , [1989] 4 ଏସ. ସି. ସି. 635 ଏବଂ ଡ. ସୁଶ୍ରୀ ହୁସେନ୍ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ, [1990] SUPP ଏସ୍. ସି. ସି. 69, ମାମଲା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି I

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା :ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 818-19/1995 I

ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 677/92 ଏବଂ ଆର. ପି. ସଂଖ୍ୟା 65 (ଡବ୍ଲ୍ୟୁ)/1994 ରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର 24.3.94 ଏବଂ 13.5.94 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ I

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଆର୍. କେ. ଜୈନ, ସୁଶ୍ରୀ ଲଲିତା କୋହଲି ଏବଂ ମନୋଜ ସ୍ୱରୂପ। ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅରୁଣ ଜେଟଲୀ, ସୁଶ୍ରୀ ଇନ୍ଦୁ ମାଲହୋତ୍ରା ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ଶିରିନ୍ ଜୈନ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଏସ୍. ସି. ଅଗ୍ରୱାଲ, ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିକାଶ ନିଗମ (ଏହାପରେ 'ନିଗମ' ଭାବରେ ସୂଚିତ) ରେ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ନିଯୁକ୍ତି ସହିତ ଜଡିତ ଯାହା କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଏକ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ସରକାରଙ୍କ ଏକ ଉଦ୍ୟୋଗ ଅଟେ । ଉକ୍ତ ନିଯୁକ୍ତି ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିକାଶ ନିଗମ ଆଇନ, 1981 ର ନିୟମ 19 ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ (ଏହାପରେ 'ନିୟମ' ଭାବରେ ସୂଚିତ) | ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ପଦବୀ ହେଉଛି ନିଗମରେ ଏକ ଶ୍ରେଣୀ-1 ପଦବୀ । ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଥିବା ଆଇ. ବି. ମିଶ୍ର, 1978 ମସିହାରେ ପାହ୍ୟା -2 ପରିଚାଳକ ପଦବୀରେ ନିଗମରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ମାର୍ଚ୍ଚ, 1984ରେ ସେ ପାହ୍ୟା -1 ପରିଚାଳକ ଭାବେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଥିଲେ । 1989ରେ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିକାରୀ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ପଦବୀରେ ତାଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇନଥିବାରୁ ସେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 4733/1991 ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯାହା ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ନୌ ବିଚାରପୀଠଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାରାଧୀନ ରହିଛି । ଉକ୍ତ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବାବେଳେ ନିଗମର ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ପଦବୀରେ ଏକ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ଆସିଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1, ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 677/1992 ଦାଖଲ କରି ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର, ଲକ୍ଷ୍ନୌ ବିଚାରପୀଠରେ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଉତ୍ପନ୍ନ କରିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ସେ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ, ଆଦେଶ କିମ୍ବା ଏକ ପରମ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଜାରି କରାଯିବା ଉଚିତ ଯାହା ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ପଦବୀ ପାଇଁ ଚୟନ କରିବାକୁ ଉକ୍ତ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବ । ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ସରକାରଙ୍କ ରାଜ୍ୟ ସେବାରେ ଥିବା ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଅଧିକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଉଛି ବୋଲି ପ୍ରତୀୟମାନ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ 1994 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 24 ତାରିଖର ତାଙ୍କ ରାୟ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଉକ୍ତ

ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ପରମ ଆଦେଶ ଜାରିକରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଯେ ଚାରି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ରାୟରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଅନୁଯାୟୀ ମହାପ୍ରବନ୍ଧକ ପଦବୀରେ ଚୟନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଆହୁରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ଚାରି ମାସ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ନିଗମରେ ମହାପ୍ରବନ୍ଧକ ପଦବୀରେ ଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନର ପଦାଧିକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଶେଷ ହେବ । ଉକ୍ତ ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର 1994 ମସିହା ମେ 30 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା ମାର୍ଚ୍ଚ 24,1994 ଏବଂ ମେ 30,1994 ର ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଉଠୁଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ଆଇନର ନିୟମ 19ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହ ସମ୍ପୃକ୍ତ, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲାଃ "ନିୟମ 19।

ନିଯୁକ୍ତିର ଉତ୍ସ :

ନିଗମ ଅଧୀନରେ ବିଭିନ୍ନ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି, ନିଯୁକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦ୍ଧତି ମଧ୍ୟରୁ ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ଦ୍ୱାରା କରାଯିବ ।

(କ) ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା।

(ଖ) ସମୟ ସମୟରେ ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପଦ୍ଧତି ଦ୍ୱାରା ବିଭାଗୀୟ ପରୀକ୍ଷା କିମ୍ବା ସାକ୍ଷାତକାର କିମ୍ବା ଚୟନ ମାଧ୍ୟମରେ ନିଗମ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପଦୋନ୍ନତି ଦ୍ୱାରା ।

(ଗ) ସରକାର କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ/ରାଜ୍ୟ ନିଗମ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବୈଧାନିକ ସଂସ୍ଥାରୁ ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ।

(ଘ) ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ନିଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ।

(ଙ) ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉତ୍ସରୁ ।

ନିଗମର ସମସ୍ତ I ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀ ଚୟନ ଆଧାରରେ ନିଯୁକ୍ତି ଏବଂ ଚୟନ କିମ୍ବା ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଦ୍ଵାରା ପୂରଣ କରାଯିବ । ନିଗମର ସେହି କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁମାନେ ଯୋଗ୍ୟତା, ବୟସ ଏବଂ ଅଭିଜ୍ଞତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଯୋଗ୍ୟ, ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଚୟନ ପାଇଁ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରିପାରିବେ ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର 50 ପ୍ରତିଶତ ପଦବୀ ସର୍ବସାଧାରଣରେ ଚୟନ ଦ୍ଵାରା ପୂରଣ କରାଯିବ ଏବଂ ନିଗମର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ 50 ପ୍ରତିଶତ ସଂରକ୍ଷିତ ରହିବ । ତେବେ ଯଦି ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ପଦୋନ୍ନତି ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସଂଖ୍ୟକ କର୍ମଚାରୀ ଉପଲବ୍ଧ ନାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ନିଗମ ସେହି ପଦବୀଗୁଡ଼ିକୁ ସର୍ବସାଧାରଣରେ ଚୟନ ଦ୍ଵାରା ମଧ୍ୟ ପୂରଣ କରିପାରିବ । ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତି କିମ୍ବା ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶ ବିଷୟରେ କୌଣସି କଠୋରତା ରହିବ ନାହିଁ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷଗୁଡିକ ପାଇଁ କୌଣସି ଏକତ୍ରିକରଣ କିମ୍ବା ଆଗକୁ ଅଣା ହେବ ନାହିଁ । III ଶ୍ରେଣୀ ଅଧୀନରେ ଆସୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ପଦବୀ ମଧ୍ୟରେ ପଦୋନ୍ନତି ନିଗମ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯଦି ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଉପଲବ୍ଧ ଥାଆନ୍ତି ତେବେ ପଦୋନ୍ନତି ଦ୍ଵାରା ପଚାଶ ପ୍ରତିଶତ କରାଯିବ, ଏବଂ ସର୍ବସାଧାରଣରେ ଚୟନରୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦ୍ଵାରା ପଚାଶ ପ୍ରତିଶତ । ପଦୋନ୍ନତିର ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଚ୍ଚ ପଦବୀରେ ରହିବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟତା ତଥା ବରିଷ୍ଠତାର ମାନଦଣ୍ଡ ଲାଗୁ ହେବ ଏବଂ କେବଳ ବରିଷ୍ଠତା ଆଧାରରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ପଦୋନ୍ନତି ପାଇବାର ଅଧିକାର ରହିବ ନାହିଁ । ସର୍ବନିମ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀଗୁଡିକ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଯଦି ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଆବଶ୍ୟକ ଯୋଗ୍ୟତା ସହିତ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବେ ତେବେ ପଦୋନ୍ନତି ଦ୍ଵାରା 15 ପ୍ରତିଶତ ପୂରଣ କରାଯିବ, ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ଖୋଲା ବଜାର ଦ୍ଵାରା ଉପଲବ୍ଧ କରାଯିବ । ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସଂଖ୍ୟକ କର୍ମଚାରୀ ଉପଲବ୍ଧ ନ ଥିବାରୁ ନିଗମ ଏହି ପଦବୀଗୁଡ଼ିକୁ ସର୍ବସାଧାରଣରେ ଦ୍ଵାରା ମଧ୍ୟ ପୂରଣ କରିପାରିବ ।

ନିଯୁକ୍ତିର ଉତ୍ସ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମରେ ଯାହା କିଛି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ନିଯୁକ୍ତିର ଉତ୍ସ କିମ୍ବା ସିଧାସଳଖ ନିଯୁକ୍ତି/ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରତିଶତକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷମତା ବୋର୍ଡର ରହିବ ଏବଂ ଏହିପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବୋର୍ଡର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହେବ ।

ଉକ୍ତ ନିୟମ, ଖଣ୍ଡ (a) ରୁ (e) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ନିଗମ ଅଧୀନରେ ବିଭିନ୍ନ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ପାଞ୍ଚଟି ପଦ୍ଧତି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରେ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ଏହା

ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ ଉକ୍ତ ପଦବୀଗୁଡ଼ିକ ଚୟନ ପଦବୀ ହେବ ଏବଂ ଚୟନ କିମ୍ବା ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ପୂରଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ I ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି କେବଳ ଦୁଇଟି ପଦ୍ଧତି ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ, ଯଥା, (i) ଚୟନ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା (ii) ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା I ନିଗମର କର୍ମଚାରୀ ଯେଉଁମାନେ ଯୋଗ୍ୟତା, ବୟସ ଏବଂ ଅଭିଜ୍ଞତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଯୋଗ୍ୟ, ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହିପରି ଚୟନ ପାଇଁ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରିପାରିବେ I ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ I ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀ II ଏବଂ III ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀଠାରୁ ଭିନ୍ନ I ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିୟମରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ 50 ପ୍ରତିଶତ ପଦବୀ ସର୍ବସାଧାରଣରେ ଚୟନ ଦ୍ୱାରା ପୂରଣ କରିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ 50 ପ୍ରତିଶତ ନିଗମର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ପଦୋନ୍ନତି ଦ୍ୱାରା ସଂରକ୍ଷିତ କରିବାକୁ ପଡିବ I ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ନିୟମରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ 50 ପ୍ରତିଶତ ପଦବୀ ନିଗମ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦ୍ୱାରା ଯୋଗ୍ୟତା ତଥା ବରିଷ୍ଠତା ଆଧାରରେ ଏବଂ 50 ପ୍ରତିଶତ ସର୍ବସାଧାରଣରେ ଚୟନ ଦ୍ୱାରା ପୂରଣ କରାଯିବ I କିନ୍ତୁ ସର୍ବନିମ୍ନ ସ୍ତରରେ ଥିବା III ଶ୍ରେଣୀର 15 ପ୍ରତିଶତ ପଦବୀ IV ଶ୍ରେଣୀର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପଦୋନ୍ନତି ଦ୍ୱାରା ପୂରଣ କରାଯିବ ଏବଂ ବାକି ସର୍ବସାଧାରଣରେରୁ ପୂରଣ କରାଯିବ I ଏହିପରି ଜଣାପଡ଼ିବ ଯେ II ଏବଂ III ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀରେ ପଦୋନ୍ନତି ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଥିବାବେଳେ I ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀରେ ପଦୋନ୍ନତି ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ I

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କ ତରଫରୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ 1981 ମସିହାରୁ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ପଦବୀ ରାଜ୍ୟ ସେବାରେ ଥିବା ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ପୂରଣ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଚୟନ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ନିଯୁକ୍ତି କରାଯାଇ ନାହିଁ ଯଦିଓ ନିୟମ 19 ଚୟନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛି I ଏହା ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ 1981 ମସିହାରୁ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ପଦବୀରେ ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ପଦବୀ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଯୋଗ୍ୟତା ହାସଲ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, 1987 ମସିହାରେ ଉକ୍ତ ପଦବୀ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞାପନ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମୟରେ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ପଦବୀ ପାଇଁ ଆବେଦନ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞାପନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଗ୍ୟତା ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଥିଲା I ଉକ୍ତ ଯୋଗ୍ୟତା ଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

" ହୋଟେଲ ଶିଳ୍ପରେ ବରିଷ୍ଠ ପରିଚାଳକ ଭାବରେ ସର୍ବନିମ୍ନ 15 ବର୍ଷର ଅଭିଜ୍ଞତା ସହିତ ଏକ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନରୁ ହୋଟେଲ ପରିଚାଳନାରେ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ କୌଣସି ବିଭାଗରେ ସ୍ନାତକ କିମ୍ବା ତିନି ବର୍ଷର ଡିପ୍ଲୋମା ।

ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 ପକ୍ଷରୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ନିୟମଗୁଡ଼ିକର ସଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ, ନିଗମ ପ୍ରଥମେ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଯଦି କୌଣସି ପ୍ରାର୍ଥୀ ଉପଯୁକ୍ତ ନହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ନିଗମ ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତି ପଦ୍ଧତି ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବ ଏବଂ ଚୟନ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତି ପଦ୍ଧତିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଣଦେଖା କରିବା ଏବଂ ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ମହାପ୍ରବନ୍ଧକ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ଜାରି ରଖିବା ନିଗମ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ 1987 ମସିହାରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ବିଜ୍ଞାପନ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଅତିରିକ୍ତ ପଦବୀ ପାଇଁ ଥିଲା, ଯାହା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରଚାରର ଏକ ଅଂଶ ଭାବରେ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟରେ ହୋଟେଲ ଶୃଙ୍ଖଳାର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ନୀତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ହୋଟେଲ ଶୃଙ୍ଖଳା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଉକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ଏହି ପଦବୀ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଶାସନିକ କ୍ଷମତା ଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ସେହି କାରଣରୁ ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗର ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଏହି ପଦବୀ ପୂରଣ କରାଯାଇଛି ଯେଉଁମାନେ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରର ପ୍ରଶାସନିକ ସାମର୍ଥ୍ୟ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ଦାୟିତ୍ୱରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ ଥିଲେ ।

ନିୟମ 19ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି:

" ସଂକ୍ଷେପରେ ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ନିୟମ-19 ର ପରିଭାଷ ଏହି ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେବା ଉଚିତ ଯେ ବରିଷ୍ଠ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ନିଗମର ଯୋଗ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦ୍ୱାରା । ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀ ପୂରଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । କେବଳ ଯେତେବେଳେ ନିଗମର ଯୋଗ୍ୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଉକ୍ତ ପଦବୀକୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ କୌଣସି ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଉପଲବ୍ଧ ହେବେ ନାହିଁ, ସେତେବେଳେ ଉକ୍ତ ପଦବୀ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତି

ଦିଆଯାଇପାରିବ, ଯାହା ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ, ଯାହା ବିଫଳ ହେଲେ ସାକ୍ଷାତକାର ପାଇଁ ଡକାଯାଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସିଧାସଳଖ ଚୟନ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତି କରାଯାଇପାରିବ ।

ଉକ୍ତ ମତକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଗୁଜରାଟ ହାଉସିଂ ବୋର୍ଡ ଇଞ୍ଜିନିୟର୍ସ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଗୁଜରାଟ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, ଜେ. ଟି. 1993 (6) ଏସ୍. ସି. 469 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଉକ୍ତ ମତକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ଆମ ପାଇଁ କଷ୍ଟକର ମନେହୁଏ । ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, ନିୟମ 19 ଗୋଟିଏ ପଟେ I ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପଟେ II ଏବଂ III ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଉଛି । II ଏବଂ III ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିଗମର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିବା ବେଳେ, I ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀ ପାଇଁ ପଦୋନ୍ନତି ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଏପରି କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ଏବଂ I ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି କେବଳ ଦୁଇଟି ପଦ୍ଧତି ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇପାରିବ, ଯଥା ଚୟନ କିମ୍ବା ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା । ନିଗମର ଯେଉଁ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଯୋଗ୍ୟତା, ବୟସ ଏବଂ ଅଭିଜ୍ଞତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଯୋଗ୍ୟ, ସେମାନେ ଚୟନ ପାଇଁ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରିପାରିବେ । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମେ ଏହା ବୁଝି ପାରୁନାହୁଁ ଯେ କିପରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିୟମ 19ର ଅର୍ଥ ଏହା ଅନ୍ୱୟ କରିପାରିଥିଲେ ଯେ ଏହା କର୍ପୋରେସନର ଯୋଗ୍ୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ବରିଷ୍ଠତା ତଥା ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ପଦୋନ୍ନତି ଦ୍ୱାରା I ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀ ପୂରଣ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଯଦି କର୍ପୋରେସନର ଯୋଗ୍ୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ନାହିଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିବେ, ତେବେ ହିଁ ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଆଧାରରେ ନିଯୁକ୍ତି କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏହା ବିଫଳ ହେଲେ, ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରୁଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସିଧାସଳଖ ଚୟନ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତି କରାଯାଇପାରିବ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ପଦବୀ (ଯାହା ଏକ ଶ୍ରେଣୀ-I ପଦବୀ) ରେ ନିଯୁକ୍ତିର ତୃତୀୟ ପଦ୍ଧତି ଯଥା ପଦୋନ୍ନତି ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି କରିଥିବା ପରି ପ୍ରତୀୟମାନ , ଯଦିଓ ନିୟମ 19 ଏହିପରି ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ନାହିଁ । ଆମ ମତରେ, ଏପରି ଅନ୍ୱୟ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ।

ଗୁଜରାଟ ହାଉସିଂ ବୋର୍ଡ ଇଞ୍ଜିନିୟର୍ସ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଗୁଜରାଟ ରାଜ୍ୟ (ଉପୋରକ୍ତ) ମାମଲାର ନିଷ୍ପତ୍ତି, ଯାହା ଉପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉପରୋକ୍ତ ଉପସଂହାରରେ

ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ନିର୍ଭର କରିଛନ୍ତି, ତାହା ଏକ ଭିନ୍ନ ଭିତ୍ତିଭୂମିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି । ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଗୁଜରାଟ ହାଉସିଂ ବୋର୍ଡ ସେବା ବର୍ଗୀକରଣ ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମାବଳୀ, 1981 ର ନିୟମାବଳୀ 3 ର ଧାରା (1) ରେ, ସହକାରୀ ହାଉସିଂ ଆୟୁକ୍ତ (ବୈଷୟିକ), (ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧୀକ୍ଷକ ଇଞ୍ଜିନିୟର) ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ତିନୋଟି ପଦ୍ଧତି ଥିଲା, ଯଥା: (i) ବରିଷ୍ଠତା ତଥା ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ବୋର୍ଡର ଉଚ୍ଚ ସେବାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଇଞ୍ଜିନିୟର ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପଦୋନ୍ନତି; (ii) ରାଜ୍ୟ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଯୋଗାଯୋଗ ବିଭାଗରୁ ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଆଧାରରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଡାକିବା; ଏବଂ (iii) ସାକ୍ଷାତକାର ପାଇଁ ଡକାଯାଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସିଧାସଳଖ ଚୟନ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବା । ଉକ୍ତ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମାବଳୀ 3 ର ଧାରା (3) ରେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ "ଯଦି ହାଉସିଂ ବୋର୍ଡର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଜଣେ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଉପଲବ୍ଧ ନଥାନ୍ତି, ତେବେ ରାଜ୍ୟ B ଏବଂ C ବିଭାଗରୁ ଅତି କମରେ 4 ବର୍ଷର ସ୍ଥାୟୀ ଅଭିଜ୍ଞତା ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନାମର ଏକ ତାଲିକା ଏକ ସର୍ତ୍ତ ସହିତ ଡକାଯାଇପାରେ ଯେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ କୌଣସି ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ ବିଚାରାଧୀନ ନଥିବ । ଗୋଟିଏ ଖାଲି ସ୍ଥାନ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଚୟନ କରାଯିବ ଏବଂ ମନୋନୀତ ପ୍ରାର୍ଥୀ 'ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ହେବେ " ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉକ୍ତ ନିୟମାବଳୀର ଧାରା (3) ର ପରିପ୍ରେକ୍ଷିରେ ନିୟମାବଳୀ 3 ର ଧାରା (1) କୁ ଏହି ଧାରାରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି ଯେ ବରିଷ୍ଠତା ତଥା ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ହାଉସିଂ ବୋର୍ଡର ଯୋଗ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପଦୋନ୍ନତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ପଦବୀ ପୂରଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ କେବଳ ଯଦି ହାଉସିଂ ବୋର୍ଡର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଉପଲବ୍ଧ ନଥାନ୍ତି ତେବେ ରାଜ୍ୟ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଯୋଗାଯୋଗ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଆଧାରରେ ନିଯୁକ୍ତି କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏହା ବିଫଳ ହେଲେ ସାକ୍ଷାତକାର ପାଇଁ ଡକାଯାଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସିଧାସଳଖ ଚୟନ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତି କରାଯାଇପାରିବ । ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 19 ରେ ବ୍ୟବହୃତ ଭାଷା, ତଥାପି, ଗୁଜରାଟ ହାଉସିଂ ବୋର୍ଡ ସେବା ବର୍ଗୀକରଣ ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତି ନିୟମାବଳୀ, 1981 ର ନିୟମ 3 ରେ ବ୍ୟବହୃତ ଭାଷାଠାରୁ ଭିନ୍ନ, ଯାହାକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗୁଜରାଟ ହାଉସିଂ ବୋର୍ଡ ଯନ୍ତ୍ରୀ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ. ଗୁଜରାଟ ରାଜ୍ୟ, (ଉପୋରକ୍ତ) ମାମଲାରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ନିୟମାବଳିର ନିୟମ 19 ରେ ନିଯୁକ୍ତିର ଏକ ମାଧ୍ୟମ ଭାବରେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ଅଧିକନ୍ତୁ,

ନିୟମ 19 ରେ ଉକ୍ତ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମା 3 ର ଧାରା (3) ପରି କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ଏବଂ ଚୟନ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବା ନିଗମ ଉପରେ ଛାଡି ଦିଆଯାଇଛି । 1981 ମସିହାରୁ ଚୟନ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ନିଯୁକ୍ତି କରାଯାଇନାହିଁ ଏବଂ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ପଦବୀରେ ସମସ୍ତ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଆଧାରରେ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ଯେଉଁଭଳି ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି ତାହା ନିୟମ 19 କୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ।

ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ପଦବୀରେ ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ନିଯୁକ୍ତିର ଫଳସ୍ୱରୂପ ନିୟମାବଳୀ 19 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଚୟନ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତିର ଅନ୍ୟ ପଦ୍ଧତିକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯାଇଛି । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ବିଦ୍ୱାନ ବରିଷ୍ଠ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଆର.କେ. ଜୈନ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଉଚ୍ଚସ୍ତରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ଦକ୍ଷତା ଥିବା ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷିତ କରିବା ପାଇଁ ନିଗମ ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ମାଧ୍ୟମରେ ମହାପ୍ରବନ୍ଧକ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି କାରଣ ମହାପ୍ରବନ୍ଧକ ପଦବୀ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଶାସନିକ କ୍ଷମତା ଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି ଏବଂ ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଯଦି ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ନହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଆଧାରରେ ନିଯୁକ୍ତ ଜଣେ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ଫେରାଇ ଦିଆଯାଇପାରିବ କିନ୍ତୁ ଯଦି ଚୟନ ଦ୍ୱାରା ନିୟମିତ ନିଯୁକ୍ତି କରାଯାଏ ତେବେ ଏହା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଶ୍ରୀ ଜୈନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଉପରୋକ୍ତ ଉପସ୍ଥାପଣକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆମେ ଏହା ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ଯେ, ନିଗମ ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେଇ ମନମୁଖୀ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ଏବଂ ଏହିପରି ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅବଲମ୍ବନ କରୁନାହିଁ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ପଦବୀରେ ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତି ଦେବାର ବର୍ତ୍ତମାନର ନୀତି ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ପଦବୀ ତଳେ ଥିବା ପଦବୀରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ହ୍ରାସ କରିବ କାରଣ ସେ ଜାଣିଛନ୍ତି ଯେ ତାଙ୍କୁ କେବେବି ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯିବ ନାହିଁ ଏବଂ ସେହି ପଦବୀରେ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଅଟକି ରହିବାକୁ ପଡିବ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ପଦୋନ୍ନତିର ମାଧ୍ୟମ ହେଉଛି ଏକ ପଦ୍ଧତି ଯାହା ମାଧ୍ୟମରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜର ନୈପୁଣ୍ୟତା ଏବଂ ଦକ୍ଷତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥାଏ । ଏହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆଇନର ଅନୁରୂପ ଅଟେ । ବୈଜ୍ଞାନିକ ଏବଂ ଔଦ୍ୟୋଗିକ ଅନୁସନ୍ଧାନ

ପରିଷଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ କେ. ଜି. ଏସ୍. ଭଟ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ, [1989] 4 ଏସ. ସି. ସି. 635 ମାମଲାରେ ଏହା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଛି :

" ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କେବଳ ଏକ ଚାକିରି ପାଇଁ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୃତ୍ତିକ୍ରମ ପାଇଁ ଏକ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଏ । ତେଣୁ, ଜଣକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବାର ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ। ମୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଏହା ହେଉଛି ସବୁଠାରୁ ପୁରୁଣା ଏବଂ ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ । କୌଣସି ସଂସ୍ଥାର ପ୍ରଗତି ପାଇଁ ଉନ୍ନତିର ସୁଯୋଗ ଏକ ଆବଶ୍ୟକତା ଅଟେ । ଏହା କର୍ମଚାରୀ ବିକାଶ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଏକ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଅଟେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିଚାଳନା ସଂସ୍ଥା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଉପରକୁ ଉଠିବା ପାଇଁ ବାସ୍ତବିକ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁ ସଂସ୍ଥା ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ଏକ ସନ୍ତୋଷଜନକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବିକଶିତ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଏ, ସେ ଉଭୟ ଅଣ-ପରିଚାଳିତ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଶାସନିକ ଖର୍ଚ୍ଚ, କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅପବ୍ୟବହାର, ନିମ୍ନ ମନୋବଳ ଏବଂ ପ୍ରଭାବହୀନ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପ୍ରତିକୁଳ ପରିଣାମ ଭୋଗିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବ । କୌଣସି ବୃତ୍ତି ଯୋଜନା, ମାନବ ସମ୍ବଳ ବିକାଶ, ପରିଚାଳନା ବିକାଶ ଇତ୍ୟାଦି ବିନା କୌଣସି ଆଧୁନିକ ପରିଚାଳନା ସମ୍ଭବ ହୋଇନପାରେ ଯାହା ପଦୋନ୍ନତିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ଜଡିତ ନୁହେଁ ।

"ସେହିପରି ଡକ୍ଟର ସୁଶ୍ରୀ ଓ. ଜେଡ. ହୁସେନ୍ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ, [1990] Supp ଏସ. ସି. ସି. 688 ରେ କୁହାଯାଇଛି:

" ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକାଧିକ ଥର ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଜନସେବାର ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି କରୁଥିବାବେଳେ ସ୍ଥାଣୁତା ଦକ୍ଷତା ହ୍ରାସ କରିଥାଏ ଏବଂ ସେବାକୁ ପ୍ରଭାବହୀନ କରିଥାଏ । ତେଣୁ ପଦୋନ୍ନତି ହେଉଛି ସେବାର ଏକ ସାଧାରଣ ଅନୁଷଙ୍ଗ ।

କିନ୍ତୁ ଏହା ନିୟମ 19କୁ ଏହିପରି ଭାବରେ ଯଥାର୍ଥ କରିପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ପଦୋନ୍ନତି ଦ୍ୱାରା କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଯଦି କୌଣସି ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଉପଲବ୍ଧ ନଥାନ୍ତି ତେବେ ଏହା ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ଏପରି ଏକ ବିଷୟ ଯାହା ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ପଦୋନ୍ନତି ନୀତି ସହିତ ଜଡିତ । ଏହା ଆଶା

କରାଯାଏ ଯେ ନିଗମ ଯେତେବେଳେ ଏହାର ପଦୋନ୍ନତି ନୀତିରେ ସଂଶୋଧନ କରିବ ସେତେବେଳେ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବ ।

ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା । 1994 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 24 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ 1994 ମସିହା ମେ, 13 ତାରିଖର ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଷୟରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ନାହିଁ ।

ଏ.ଜି ଆବେଦନ ଗୁଡିକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
ମଦନ ମୋହନ ଭୂୟାଁ
ଅନୁବାଦକ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।